

THE
WORLD
IS
CHANGING
AND
WE
ARE
WITH
YOU

Hållbarhetsrapport 2020

Innehåll:

Inledning och kontext

1

Vi jobbar med unga och därmed framtiden

2

Vi gör det möjligt...

2

En hållbar världen för våra unga

3

Future Search - Fryshusets intresseanalys

4

Fryshusets verksamhetsmodell/Vår vision/misson

6

Fyra hållbarhetsområden

8

Miljö

9

Sociala förhållanden och personal

11

Mänskliga rättigheter

18

Motverkande av korruption

26

Och vårt arbete fortsätter...

27

Revisorsyttrande

28

Inledning & kontext

Fryshuskoncernen omfattar Stiftelsen Fryshuset, Fryshuset Danmark Aps, Fryshuset Handelsgymnasium AB samt Fryshuset Kunskapscentrum AB.

Detta är Stiftelsen Fryshusets hållbarhetsrapport och avser räkenskapsåret 2020.

Hållbarhetsrapporten omfattar moderstiftelsen Fryshuset (org.nr. 802011–1582) och samtliga enheter som konsolideras i Stiftelsen Fryshusets koncernredovisning för samma period, vilka specificeras ovan. Hållbarhetsrapporten är upprättad i enlighet med bestämmelserna i ÅRL 6e och 7e kapitlet.

Inga väsentliga förändringar i tillämpandet av principer för rapportering eller rapporteringens omfattning har skett sedan föregående år.

Styrelsen för Stiftelsen Fryshuset har vid undertecknande av års- och koncernredovisningen även godkänt hållbarhetsrapporten.

Vi jobbar för unga och därmed framtiden

Fryshuset tar ansvar för att unga ska känna sig som en viktig del av samhället. Allt vi gör handlar om att skapa mer hållbara liv för unga. Vi arbetar med alla unga och fokuserar särskilt på dem som riskerar att hamna utanför samhället och de som lever i socioekonomiskt svaga områden. Det är Fryshusets främsta insats till hållbar utveckling.

All Fryshusets verksamhet handlar om att öka ungas inflytande i samhället för en mer trygghet och givande miljö att växa i. Ge unga uppmuntran, förtroende och ansvar som bygger kunskap och självkänsla och lyfter fram individens inneboende kraft.

Vår egen interna hållbarhet är en förutsättning för att vi ska kunna agera trovärdigt och kraftfullt gentemot våra målgrupper och samarbetspartners.

Vi gör det möjligt...

Fryshuset gör det möjligt för unga att genom sina passioner förändra världen! Vi skapar mötesplatser där unga syns, hörs och räknas. På denna grund bedriver vi ett 50-tal olika verksamheter inom de fyra områdena: Ungdomskultur, Föredöme & framtidstro, Skolor samt Arbete & entreprenörskap.

Ungdomskultur innefattar olika typer av fritids-, idrotts- och kulturverksamheter. Vi ger unga en meningsfull fritid. En meningsfull fritid är kul men den ger också bättre fysisk och psykisk hälsa, är ett verktyg för social utveckling och utgör en viktig skyddsfaktor för unga.

Inom Föredöme & framtidstro arbetar vi för att fler unga ska kunna mötas, utvecklas och stärkas som individer och särskilt de unga som andra inte når och mobilisera krafter där andra ser problem.

Fryshuset driver skolor för att vi anser att utbildning ska bedrivas utifrån värdegrund med vilja att se människor utvecklas som främsta drivkraft. Och med övertygelsen om att det går att förändra samhället genom att ge elever möjlighet att påverka sin skolgång.

Inom Arbete & entreprenörskap är syftet att sänka trösklarna för ungas inträde på den reguljära arbetsmarknaden och ge unga möjligheter till konkreta, praktiska och meriterande erfarenheter som går att använda vidare i livet.

En bärande filosofi i samtliga verksamheter är att alltid utgå från individens förutsättningar och involvera målgruppen i hela förändringsprocesser, från att komma med idéer till att få förverkliga dem. Fryshuset har en mängd verktyg och väl beprövade metoder och modeller som används för att nå önskade effekter.

En hållbar värld för våra unga

FN:s generalförsamling antog hösten 2015 en handlingsplan, Agenda 2030 för hållbar utveckling, för att fram till år 2030 leda världen mot en hållbar och rättvis framtid. Den innehåller 17 globala mål att arbeta för, på global, nationell och lokal nivå.

Fryshuset handlar om hållbarhet och arbete för en hållbar samhällsutveckling och våra verksamheter inom de fyra områdena

Ungdomskultur, Föredöme & framtidstro, Skolor samt Arbete & entreprenörskap kan knytas till ett flertal av de 17 globala målen, bland annat:

Vi arbetar för att våra unga ska få god kunskap i de globala hållbarhetsfrågorna, både genom arbetet med global identitet inom våra skolor och i övriga verksamheter.

Här nedan följer några exempel

we_change

we_change är Sveriges största hållbarhetsinsats som sedan 2011 varje år möter mellan 5000 – 10 000 unga inom frågor som rör de Globala målen. we_change ska inspirera, bidra till förändrade attityder, ökad kunskapsnivå och skapa förutsättningar för att unga, gymnasieskolor, företag, kommuner, myndigheter och organisationer kan mötas kring frågor som berör vår gemensamma framtid. Under hösten genomfördes en digital turné där gymnasieelever från åtta städer medverkade under en heldag.

Under de heldagar som arrangerades fick eleverna från ett hundratal gymnasieskolor fördjupa diskussioner med fokus på de globala målen. De fick även möjlighet att ställa frågor till makthavare från kommuner och företag.

De medverkade även i så kallade sustainability hackathons, en modell som ofta används inom IT-sektorn och inom produktutveckling för att hitta lösningar på svåra problem, för att arbeta fram lösningar som ska bidra till ett mer hållbart samhälle. Lösningarna utvärderades lokalt och vinnande bidrag presenterades i en nationell final. Målet med initiativet är att idéerna ska kunna förverkligas av de samarbetspartners som medverkar i projektet.

Future Minds

Genom arbetet med we_change blev det tydligt att det finns ett stort behov av kunskap om hållbarhetsfrågor i skolan.

De behov som de unga uttryckte under turnéerna blev grunden till kunskapsprogrammet Future Minds för gymnasieskolan. we_change har under 2020 arbetat med att skapa en metod som integrerar hållbarhetsfrågan i skolundervisningen och som gör skolan till en knutpunkt för framtidens hållbara innovationer. Innehållet i programmet ska engagera unga från alla olika gymnasieprogram.

Foto: Christine Leuhausen

we_change arbetar efter övertygelsen att en hållbar utveckling kräver en genomgående beteendeförändring samtidigt som utmaningarna efterfrågar helt nya kompetenser och kunskaper. Future Minds ska stärka den unga generationen som changemakers och genomförare av Agenda 2030, och därmed bidra till att effektivt kompetenssäkra svensk arbetsmarknad i hållbarhetsfrågor samt på lång sikt bidra till ett aktivt medborgarskap. (we_change och Future Minds finansieras av Allmänna arvsfonden)

Future Search – Fryshusets intressentanalys

För att Fryshuset ska svara mot ungas behov, passioner och önsningar är respektfulla möten, goda relationer och ständig dialog en förutsättning. Behov hos Fryshusets främsta målgrupp – unga – är vad all verksamhet och aktivitet utgår ifrån. Syftet är att fånga upp de mest relevanta frågorna att fokusera på för att på bästa sätt kunna rusta Sverige i strävan att skapa en hoppfull framtid för unga.

En sådan uppgift kräver hela samhällets perspektiv. Därför bjuder Fryshuset in cirka 100 personer från hela samhället och hela landet. Unga, företagare, myndighetspersoner, politiker, investerare, civilsamhället, praktiker, entreprenörer, beslutsfattare med flera, för att ha alla perspektiv kring unga i rummet. Mötet skapar Fryshusets Common grounds med utvalda fokusområden att arbeta med under de kommande 10 åren.

Fram till 2030 arbetar Fryshuset enligt följande common grounds:

- 1.** Alla unga har rätt till god (psykisk och fysisk) hälsa, genom att förstå sitt eget värde och ta plats i sin egen framtid.
- 2.** Vi har en hållbar planet som dagens och framtidens unga lever tryggt och säkert på.
- 3.** Skolan är en respektfull mötesplats för lärande som rustar för livet, och där unga och vuxna är stolta över sig själva och sin skola.
- 4.** Alla unga har rätt till inkluderande sammanhang där möten präglas av respekt för olikheter.
- 5.** Unga är delaktiga i förändringsprocesser och beslut som påverkar dem och de har en större samhällsroll.
- 6.** Alla har samma värde och lika möjligheter i samhället.
- 7.** One child, one plan. Alla aktörer i våra samhällssystem tar ansvar för att samverka med den unga personen i centrum utifrån gemensamma mål.

**”Vuxna brukar säga att vi är
framtidens generation, men vi
är dagens generation – inte framtiden.
Det är våra barn. Det är nu vi ska agera!”**

- Ung deltagare Future Search

Utifrån Common grounds har Fryshuset formulerat långsiktiga mål. Från 2020 och framåt fokuserar vi på dessa:

Unga: Vi når fler unga genom att vara relevanta och närvarande där unga är.

Utveckling: Vi skapar fler fysiska och digitala mötesplatser för unga. Vi öppnar fler mötesplatser med skola. Unga som vill vara med och förändra ges förutsättningar till makt och ansvar. Tillsammans förändrar vi samhällssystem och strukturer för att öka ungas möjlighet till trygghet, utveckling och förflyttning. Vi stöttar ungas miljöengagemang.

Omvärld: Vi är ungdoms- och kunskapsdrivna. Vi agerar och står upp för unga. Vi växer genom partnerskap och samarbeten. Vår unika kompetens och mångfald driver oss att vara bland de främsta att påverka, skapa och sprida kunskap/lösningar.

Interna arbetsätt: Vi har ett värdegrundsstyrt ledarskap och arbetsätt där unga är inkluderade i beslutsfattande. Vi arbetar på ett hållbart sätt, bygger kvalitet, kunskap, tillit och gemenskap. Vi har strukturer som stöttar ledare som arbetar närmast unga och ger möjlighet att anställa fler unga. Det hjälper oss att växa och utvecklas inom alla våra verksamheter/kunskapsområden på våra mötesplatser.

De strategiska målen är både externa och interna, och fungerar som möjliggörare för att utveckla och stärka Fryshusets verksamheter. Vi styr och följer upp resultatet av Fryshusets verksamheter genom våra årliga fokusområden, verksamhetsplaner, finansiell uppföljning, effektmätning och Akademien – där våra verksamheters metoder och arbetsätt samlas. Vårt interna hållbarhetsarbete hjälper oss att genomföra vårt uppdrag och sammanfattas i Fryshusets verksamhetsmodell.

Foto: Christine Leuhausen

Fryshusets verksamhetsmodell

Fryshusets verksamhet

Stiftelsen Fryshuset (Fryshuset) är en näringsdrivande stiftelse utan vinstintresse som står under Länsstyrelsens övervakning. Stiftelsen, som bildades 1984, arbetar med ungdomar utifrån ungdomarnas egna behov och passionerade intressen. Stiftelsens ändamål, som de beskrivs i stadgarna, är att driva aktivitetshus för idrott, musik och utbildning inklusive skolverksamhet. Att bedriva projektverksamhet inom olika sociala områden och intresseinriktningar samt att arbeta med utveckling av unga människor genom gott ledarskap.

Vi skapar mötesplatser där unga syns, hörs och räknas. På denna grund bedriver Fryshuset verksamheter inom de fyra områdena: Ungdomskultur, Föredöme & framtidstro, Skolor samt Arbete & entreprenörskap.

Ungdomskultur innefattar olika typer av fritids-, idrotts- och kulturverksamheter. Vi ger unga en meningsfull fritid som är rolig och även en viktig skyddsfaktor. Den ger en bättre fysisk och psykisk hälsa och är ett verktyg för social utveckling.

Inom Föredöme & framtidstro arbetar vi för att fler unga ska kunna mötas, utvecklas och stärkas som individer. Vi arbetar särskilt med att nå de unga som andra inte når, och mobilisera krafter där andra ser problem.

Foto: Christine Leuhausen

Fryshuset driver skolor för att vi anser att utbildning ska bedrivas utifrån värdegrund med vilja att se människor utvecklas som främsta drivkraft. Och med övertygelsen om att det går att förändra samhället genom att ge eleverna möjligheter att påverka sin skolgång.

Inom Arbeta & entreprenörskap är syftet att sänka trösklarna för ungas inträde på den reguljära arbetsmarknaden och ge unga möjligheter till konkreta, praktiska och meriterande erfarenheter som går att använda vidare i livet.

En bärande filosofi i samtliga verksamheter är att alltid utgå från individens förutsättningar och involvera målgruppen i hela förändringsprocesser, från att komma med idéer till att få förverkliga dem. Fryshuset har en mängd verktyg och väl beprövade metoder och modeller som används för att nå önskade effekter.

Vår vision/mission

Vi gör det möjligt för unga att genom sina passioner förändra världen!

Vårt uppdrag

Vi lyssnar och bygger relationer med unga. Vi utgår från deras passioner och skapar gemenskaper där unga hörs, räknas och utvecklas. Det stärker deras självkänsla. Vi arbetar för att samhället ska ta ungas åsikter och idéer på allvar.

Vi arbetar med alla unga och fokuserar särskilt på dem som lever i eller riskerar att hamna i utanförskap. Vi tror att alla kan lyckas och är värda en chans till.

Vi ger unga verktyg att själva ta makten över sin framtid genom att ta tillvara på sin inre kraft och motivation.

Vi lyssnar in vad som händer och är snabba på att agera. Vi ser möjligheter där andra ser problem.

Vi är tillräckligt modiga för att våga skapa förändringar, om och om igen...

Vår kunskap

Fryshuset är en kunskapsorganisation som skapar möten och mötesplatser och som i huvudsak har sin verksamhet i Sverige men som kan verka överallt.

Vi skapar hållbarhet genom vårt kunskapsbaserade arbete. Fokus ligger på tydliga processer, bygga verksamheten på det som fungerar och ger effekt, lyssna in det som händer i samhället för att ständigt vara relevanta och utvecklas, vara lyhörda för att snabbt kunna korrigera och förbättra och – inte minst – dela och dokumentera det som fungerar.

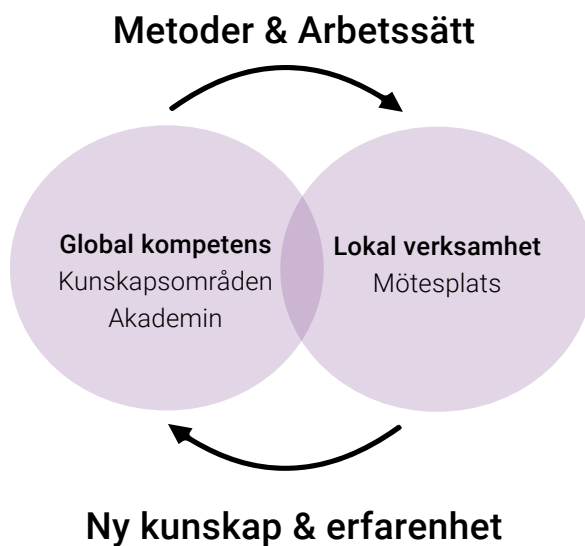
Våra resurser

Fryshusets främsta resurser är alla medarbetare och unga, finansiärer och sponsorer som på olika sätt bidrar till Fryshuset.

Vi skapar kompetens och kraft genom att:

- Anställa och engagera unga som utvecklar verksamheten.
- Utgå från ungas idéer och engagemang och låta Fryshuset drivas och formas av ungas behov och passioner.
- Engagera förebilder som delar bakgrund och erfarenhet med unga i våra verksamheter. Och som själva är eller har varit i verksamheterna.
- Anställa och sammanlänka människor med olika bakgrund, perspektiv och kunskap.

Fryshusets modell för kunskapsdelning

Vår finansiering

Fryshuset finansieras genom skolpeng, bidrag, försäljning, företagssamarbeten och donationer.

Fyra hållbarhets- områden

Här redovisas fyra hållbarhetsområden: miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korruption. Fryshusets hållbarhetsarbete sker inom dessa områden såväl externt i våra verksamheter som internt som möjliggörare.

Miljö

En hållbar miljö är förutsättning för att unga ska få en bra framtid, och miljöfrågorna blir allt viktigare för unga. I ett av våra fokusområden för Fryshusets långsiktiga mål – Utveckling – ingår att stötta ungas miljöengagemang.

Miljö- och klimatfrågor är komplexa och Fryshuset tar inte på sig rollen att vara expert. Vi ser en risk i detta komplexa sammanhang att ungas oro förstärks eller tonas ner. Ett sätt för oss att hantera den risken är att främja kritiskt tänkande och kunskapsinhämtning, bidra med verktyg som ger förutsättningar att förstå och bygger hopp om en hållbar framtid, stöd för dem som vill påverka och engagera sig. Det handlar också om att bygga verksamheter som är miljömässigt smarta och där ungas insats är en del av lösningen. Under året har ett stort arbete gjorts med att skapa förutsättningar att bygga upp infrastruktur och kompetens för att stötta ungas klimatengagemang.

Ungas starka engagemang för miljön stötts till exempel inom våra skolor. Genom arbetet med global identitet arbetar Fryshuset med hållbarhetsfrågor som en del i undervisningen. Förutom miljöprojekt erbjuder Fryshusets Gymnasium passionen Global inriktning, med fokus på hållbar utveckling, inom natur- och samhällsvetenskapsprogrammet.

Som kurser finns "internationella relationer", "miljö- och energikunskap" samt "politik och hållbar utveckling". Fryshusets Folkhögskola startade under hösten 2020 en ny inriktning – Grön näring – med fokus på odling eller skogsbruk.

Under 2020 har Fryshusets skolrestauranger fortsatt sitt hållbarhetsarbete med målet att förbättra ungas möjligheter att ställa om till en mer hållbar

kost. Ett annat viktigt mål är att minska matsvinnet, där ett av skolköken exempelvis tar emot osåld frukt från en lokal butik och omvandlar detta till varor att sälja i butiken.

Året 2020 har på grund av coronapandemin inneburit en inverkan på miljön inom flera områden. Anpassningar av verksamheters möten med unga har skett på flera sätt under året. Skolorna har ställt om till digital undervisning, möten med unga har skett utomhus och i säkrade miljöer inomhus.

Fryshusets anställda har så långt det har varit möjligt arbetat på distans. Det handlar framför allt om att omställningen till distansarbete och digitala möten har minskat resandet och energiförbrukningen, samt användning och återvinningen av material.

Inom Fryshuset pågår ett kontinuerligt arbete för att verksamheten ska ha så låg inverkan på miljön som möjligt. I vår miljöplan ingår bland annat att minska energiförbrukningen, att minska användningen av icke miljövänliga kemikalier och att minska koldioxidutsläppen. Detta omfattar områden såsom resor, energiförbrukning, återvinning samt användning av kemikalier.

En målsättning från 2017 och fem år framåt har varit att minska vår energiförbrukning med 20 %. Under 2020 visades en minskning på 12 % jämfört med 2019 och minskningen jämfört med 2017 är 13,5 %. Flera faktorer har påverkat jämförelsen med 2019. Energibesparande åtgärder har gjorts under året och utetemperaturerna har varierat mellan åren. Slutligen har covid-19 påverkat genom att verksamheter har ställt om sina aktiviteter.

Ett annat mål som Fryshuset arbetar med i vårt miljöarbete är att återvinna eller återanvända 80 % av allt avfall, sopor och rivningsmaterial. Under 2020 uppnåddes 67 % vilket är 2 procentenheter högre jämfört med tidigare tre års genomsnitt. Fryshuset strävar efter att endast miljövänliga kemikalier ska användas i våra verksamheter och vår bedömning är att 80% av de produkter som används är miljögodkända.

Fryshusets verksamheter är geografiskt utspridda och i vår resepolicy ingår att överväga alternativ till fysiska möten för att minimera våra resors klimatpåverkan. En målsättning när det gäller fördelningen mellan tåg- och flygresor är att andelen resor med tåg ska vara minst 70 %. Under coronapandemin har förutsättningarna sett helt annorlunda ut och för året 2020 är andelen tågresor 83 %, samtidigt som det totala resandet har minskat kraftigt.

Risker inom området miljö

Identifierat riskområde	Beskrivning av eventuell risk	Hur vi hanterar i identifierade risker
Vår kompetens om miljöfrågor är inte tillräcklig.	Miljö- och klimatfrågor är komplexa och vi tar inte på oss rollen att vara experter. Vi ser en risk i detta komplexa sammanhang att ungas oro förstärks eller tonas ner.	Vi främjar kritiskt tänkande och kunskapsinhämtning. Vi skapar goda förutsättningar att förstå och bygger hopp om en hållbar framtid. Vi samverkar med expertorganisationer. Vi skapar förutsättningar genom att bygga upp en infrastruktur och kompetens för att stötta ungas klimatengagemang.

Sociala förhållanden & personal

Fryshuset skapar förutsättningar för alla medarbetare att växa, utvecklas och lära på arbetsplatsen. Vi rekryterar och gör det möjligt för unga att ta plats och se till att Fryshusets verksamhet är relevant för de behov som finns hos vår målgrupp. Våra policyer inom området är rekryteringspolicy, arbetsmiljöpolicy, alkohol- och drogpolicy, policy om likabehandling.

2020 - året med covid -19

Liksom de flesta andra verksamheter i Sverige och världen har Fryshusets verksamhet påverkats kraftigt av coronapandemin. Fryshuset har som mest haft ett 25-tal medarbetare i korttidsarbete; andra medarbetare har sett en betydligt högre arbetsbelastning kopplat till ökade behov hos våra målgrupper, samtidigt som vi på grund av minskad finansiering tvingats säga upp medarbetare.

Trots de turbulenta händelserna i omvärlden har vi kunnat hålla igång verksamhet för unga och även skapat nya verksamheter. Fryshuset fattade tidigt ett beslut om att försöka hålla öppet för unga så långt det var möjligt. Detta har inneburit att vi har ställt om verksamheter för att kunna hålla öppet. Vi prioriterade att säkerställa att unga ska kunna ha ett så normalt liv som möjligt under pågående pandemi.

Foto: Christine Leuhausen

Coronapandemin innebar även en snabb utveckling digitalt för våra verksamheter och medarbetare. Fryshusets gymnasium och folkhögskola ställde snabbt om till distansundervisning för närmare 1 400 elever.

Interna anpassningar

Fryshuset särskilda krisledningsgrupp har varit aktiverad sedan mitten av mars 2020, med täta avstämningar under året. Nya rutiner har inneburit fler och täta personalmöten, både med chefer och alla anställda.

Distansarbete

Riktlinjen har varit att medarbetare som arbetar direkt med målgrupp ska kunna vara på sina arbetsplatser och kunna arbeta på ett smittsäkert sätt. De medarbetare som inte måste vara på arbetsplatsen har arbetat hemifrån. Uppskattningsvis har cirka 50% av medarbetarna arbetat på distans under året. På grund av reserestriktioner genomfördes väsentligt färre resor och fysiska möten. Detta har också bidragit till en utveckling i användandet av digitala möten och verktyg.

Hållbart arbetsliv

Fryshusets medarbetare ska känna trygghet och att de har rätt förutsättningar att göra ett bra jobb såväl enskilt som tillsammans. Arbetsplatsen ska upplevas som trygg och våra medarbetare ska ha möjlighet att utvecklas och stimuleras. En viktig förutsättning är att Fryshusets medarbetarsammansättning är sådan att vi kan skapa relationer till våra många målgrupper bland unga, till exempel geografiskt, socioekonomiskt och intressebaserat. Värdegrunden är gemensam för oss alla och genomsyrar vårt förhållningssätt.

Fryshuset har arbetat utifrån Folkhälsomyndighetens råd och rekommendationer under 2020. Riskhanteringsplaner har upprättats för att skydda medarbetare och målgrupp. I arbeten där medarbetare möter unga har verksamhet bedrivits utomhus om det vart möjligt.

Chefer har fått stöd i att leda sina medarbetare på distans. Fryshuset har bland annat haft utbildning i ergonomi, coachingstöd och olika tjänster för att främja träning. Medarbetare har även haft möjlighet att låna utrustning t.ex. skärmar och stolar. Vi har framgångsrikt genomfört digitala möten, utbildning och konferenser i stor omfattning.

Medarbetarundersökningen genomförs regelbundet

För att följa upp och mäta hur Fryshusets personal upplever sin arbetssituation genomförs regelbundna medarbetarundersökningar.

Under februari 2020 genomfördes en ny undersökning.

Fryshuset arbetar med resultatet på två nivåer – de större arbetsplatserna får egna rapporter och driver ett lokalt arbete med att prioritera och genomföra förbättringar.

Vi arbetar också på nationell nivå med resultatet,

där olika grupper får göra prioriteringar av frågor vi ska arbeta med tillsammans. Ett par områden som har prioriterats är:

- att ledare och chefer är tydliga med förväntningar
- att våra lokaler bidrar till att skapa en bra arbetsmiljö

Åtgärder som har vidtagits är till exempel att vi har fokuserat på arbetsmiljöarbetet. Vi har även genomfört flera utbildningar under året för att utveckla ledare och chefer.

Utbildning och kompetensutveckling för medarbetare

Att attrahera och behålla kompetent personal är en avgörande framgångsfaktor för Fryshuset. Vi planerar och genomför kompetensutveckling utifrån årliga utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner, samt organisationens övergripande behov. Vi arbetar målmedvetet med att utveckla och förbättra möjligheter till intern kompetensutveckling och vi strävar även efter att göra det lättare att söka till oss som anställd, volontär eller praktikant.

Exempel på kompetensutvecklande insatser under 2020 är:

Genom "Chef på Fryshuset" har vi genomfört chefsträffar inom olika ämnen: Prestation och samtal, Systematiskt arbetsmiljöarbete, Verksamhetsplanering samt Ledarskapsdagar med tema medarbetarundersökning samt "Hur vi leder på Fryshuset" och självledarskap.

Ledarskapsutbildning

Drygt hälften av Fryshusets chefer har genomgått ledarskapsutbildning under året. Utbildningen har genomförts med externt utbildningsföretag i samverkan med interna resurser.

Utveckling av unga genom gott ledarskap

Att verka som goda förebilder och ledare för unga genomsyrar Fryshusets alla verksamheter. 2020 färdigställdes Fryshusets nationella ledarskapsutbildning för unga. Det är en grundläggande ledarskapsutbildning som passar för alla unga som vill utvecklas som ledare oavsett vilken passion eller drivkraft de vill arbeta med. Utbildningen är framtagen utifrån olika ledarskapsmoment, både Fryshuset

husets egna och externa metoder, utbildningar och program. Materialet är omfattande och detaljerat så att de unga ska få motsvarande utbildning oavsett utbildare. Under 2020 har 41 medarbetare inom Fryshuset utbildats i hur de håller i utbildningen för de unga.

Vårt förhållningssätt till ledarskap inom Fryshuset är:

- Leda och kommunicera utifrån Fryshusets värdegrund – Vi lyssnar och bygger relationer med unga. Vi utgår från deras passioner. Vi arbetar för att samhället ska ta ungas åsikter och idéer på allvar.
- En tro på en chans till/icke dömande – En grund i Fryshuset är tron på att alla kan lyckas och är värda en chans till. Det är handlingar som kan fördömas inte människor.
- Utvecklat förhållningssätt till förändring, kreativitet, innovation, snabbhet, driv, handlingskraft – Vi lyssnar in vad som händer och är snabba på att agera. Vi gör rätt analys för att målgruppen ska vara delaktig och vi har kontakt med dem i deras miljö.
- Vi ger och tar ansvar – beslut ska tas av de som har kompetens, därför delegerar vi med tydliga krav och befogenheter.
- Förtroende och trygghet – För att få möjlighet att leda unga krävs förtroende och en trygghet i vem jag själv är.
- Tro på allas förmåga att nå uppställda mål genom coachande ledarstil – En positiv förväntan på att alla oavsett bakgrund är kapabla med rätt stöd.

Arbetsvillkor

All personal omfattas av kollektivavtal. På Fryshuset har vi kollektivavtal med Unionen, Akademikerförbunden, Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund, Vision och Kommunal.

Könsfördelning	2020	
	Kvinnor	Män
All personal	52%	48%
Riktningsforum	88%	12%
Styrelse	27%	73%

Genomsnittsåldern för alla som varit anställda på Fryshuset är;

2020	2019	2018
32	30	34

Det är viktigt för oss att behålla och utveckla kompetens hos våra medarbetare och vi anställer i huvudsak med anställningsformen tillsvidareanställning. Den relativt höga andelen tidsbegränsade anställningar har sin förklaring i vår ambition att anställa unga för tillfälliga uppdrag som ett led i att skapa arbetslivserfarenhet.

Av den totalt arbetade tiden så är fördelningen mellan tillsvidareanställningar och tidsbegränsade anställningar så här:

2020	2019	2018	
80%	71%	70%	Tillsvidareanställningar
20%	29%	30%	Tidsbegränsade anställningar

Medarbetare som jobbat med timlön

2020	2019	2018
900	1201	1021

441	607	528 varav män
459	594	493 varav kvinnor

Många av våra tidsbegränsat anställda är unga som vi erbjuder kortare arbetstillfällen med timlön.

För målgruppen unga kommer Fryshuset fortsätta att ge möjlighet för fler att få sitt första jobb, hos oss eller hos externa aktörer från privat näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor som vi samverkar med. Det sker ofta genom kortare tidsbegränsade anställningar i samband med feriearbete, projekt eller i löpande verksamhet. Vi arbetar ständigt utifrån ambitionen att unga, oavsett bakgrund, ska få fäste på den reguljära arbetsmarknaden samt nå hållbar självförsörjning.

Sjukfrånvaro

Fryshusets sjukfrånvaro kan jämföras med kommuner som har verksamhet jämförbar med många av de offentligt upphandlade verksamheter som Fryshuset bedriver. I det ordinarie systematiska arbetsmiljöarbetet och genom särskilda satsningar inom arbetsmiljö, arbetar vi för att hålla en rimlig nivå på sjukfrånvaron. Fryshuset har policyer och styrdokument som hjälper oss att skapa ett hållbart och tryggt arbetsliv. Under året har det gjorts en uppdatering och sortering av flera policyer. Exempel på policyer som relaterar till ett hållbart arbetsliv är: arbetsmiljöpolicy, policy om bisyssla och policy om likabehandling.

Sjukfrånvaro 2020 i procent		
	Fryshuset	Kommuner
Totalt:	4,30	5,95

Säker och trygg arbetsplats

Förutom det ordinarie systematiska arbetsmiljöarbetet har vi under 2020 haft ett extra fokus på arbete mot "Hot och Våld". En projektgrupp har tillsatts med uppgift att förbättra vårt systematiska arbete och skapa tydliga riktlinjer, samt påbörja utbildningsinsatser för personalen. Vi har till exempel tagit fram en handledning för varje mötesplats till hjälp i det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Genom att arbeta förebyggande kring hot och våld är målsättningen att öka tryggheten hos alla medarbetare. Via träning och utbildning vill vi höja kunskapsnivån för att kunna hantera och agera på ett säkert och tryggt sätt vid eventuella hot- och våldssituationer.

Fryshuset har kända rutiner för incidentrapportering som sammanställs och analyseras årligen. Vi arbetar med vår säkerhetsriskhanteringsplan och har under året tagit fram en säkerhetsriskhanteringspolicy. Vi aktiverar vår nationella krisplan vid behov.

Lika rättigheter – Lika möjligheter

Polycyn, Lika rättigheter – Lika möjligheter, utesluter alla former av diskriminering, trakasserier eller annan negativ särbehandling på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder. Fryshuset hade under 2020 inga fall av sexuella trakasserier som anmäldes till HR.

Kränkningar hanteras enligt interna rutiner som följer Arbetsmiljöverkets rekommendationer. Fryshusets sätt att arbeta med värdegrundsdrevet arbete med unga inkluderar också sådant som kan tas i uttryck som sexuella trakasserier. Det innebär att det alltid är ett pågående arbete.

Fryshuset genomför välkomst- och avslutningsamtal med alla medarbetare. I medarbetarundersökningen följer vi upp frågor kring mångfald och jämställdhet, och genomför årligen undersökningar kring löneskillnader mellan kvinnor och män.

Stärkt arbetsplatskultur

Arbetet med att stärka arbetsplatskulturen har blivit mer långsiktigt. Flera kompetenser och arbetsområden kompletterar varandra i arbetet.

Fryshuset har under året fokuserat extra på ledarskapet, med syfte att stärka både chefers och medarbetares förutsättningar till ett hållbart och framgångsrikt arbetsliv. Vi har bland annat infört två ledarskapsdagar per år och genomfört en ledarskapsutbildning. Ett medarbetarforum samlar intresserade medarbetare och arbetar vidare med prioriterade frågor från medarbetarundersökningen.

Ett ytterligare led i att skapa förutsättningar för ett mer hållbart och framgångsrikt arbetsliv är att vi har arbetat med "Fryshusets medarbetarresa" och prioriterat olika processer som behöver utvecklas eller förstärkas.

Utmaningar inom arbetsmarknaden för unga

I coronapandemin står det klart att världen förändras och att effekterna på arbetsmarknaden är påtagliga. Förutsättningarna för unga som ska ta sina första steg ut på arbetsmarknaden är därmed väldigt begränsade, samtidigt som att de som befinner sig i en utsatt situation sedan tidigare nu lever i ännu större utsatthet.

Den pågående strukturomvandlingen på arbetsmarknaden – digitalisering och automatisering – påskyndas ytterligare i samband med coronapandemin. Detta innebär även att många av de vanliga ingångsjobb som brukar finnas för unga, till exempel inom handel, nu ännu snabbare riskerar att rationaliseras bort.

Tidigare lågkonjunkturer har enligt studier visat att ungdomar i arbetsför ålder, i samband med lågkonjunktur, riskerar att fastna i utanförskap. Vi vet även

sedan tidigare att det finns en obalans på arbetsmarknaden där många unga som står utanför den reguljära arbetsmarknaden saknar gymnasiekompetens, samtidigt som arbetsgivare i högre grad efterfrågar kvalificerad arbetskraft. Det är också de med lägst utbildning, som redan tidigare har svårast att ta sig in på arbetsmarknaden, som kommer att få det ännu svårare framöver.

Fryshuset möter unga i socioekonomiskt utsatta områden som inte tror sig ha en plats på den reguljära arbetsmarknaden. Barnombudsmannens rapport 2018 om ungdomars situation i utsatta områden beskrev utmaningar i form av låga förväntningar från vuxna och omvärld, samt bristande tilltro hos de unga till sina möjligheter. Till exempel tror fyra av tio pojkar boende i förort i årskurs 8 att de kommer att ha svårt att få arbete.

I Fryshusets Delmoskartläggning (2018) om segregation framkom att ungdomar i Göteborg uppfattar att det finns flera aspekter på segregation på arbetsmarknaden. Det handlar bland annat om att uppfattningen var en person bor, utseende och

etnicitet påverkar möjligheterna till jobb, då det finns många fördomar i form av stereotyper. Det gör att man uppfattar att det är svårt att få den erfarenhet som krävs för att få jobb. Föreslagna lösningar från ungdomarna i undersökningen var bland annat utbildning i CV-skrivande, stöttning i jobbsökande samt att motivera unga att söka jobb. Bland de unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) så finns det många som inte är registrerade hos Arbetsförmedlingen eller annan instans. Det kan finnas flera skäl till detta och vår erfarenhet säger oss att det delvis handlar om en kombination av bristande framtidstro och bristande känsla av tillhörighet i samhället samt även bristande tilltro till offentliga verksamheter. Med denna bakgrund ser vi en risk att andelen UVAS kan komma att öka framöver.

Ytterligare faktorer som begränsar möjligheten till arbete är avsaknaden av nätverk. Ofta är en väg till arbete kontakter och eget nätverk. Det kan vara svårt för unga med begränsade nätverk och vuxna förebilder att få information om och känna till vilka utbildnings- och yrkesmöjligheter som finns.

I och med Covid-19 så möter Fryshuset ungdomar och unga vuxna som i högre grad riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden, som har påverkats genom att deras arbeten sagts upp eller ställts in, som känner oro inför hur deras framtid kommer att se ut och hur de ska kunna försörja sig, som inte vet hur samhället och arbetsmarknaden fungerar eller hur de ska få information eller navigera mellan olika informationskanaler. Vi möter ungdomar som drabbats, drabbas och kommer att drabbas av coronapandemin.

Ge unga konkreta alternativ

Inom Fryshusets verksamhetsområde Arbete & entreprenörskap är syftet att sänka trösklarna för ungas inträde på den reguljära arbetsmarknaden, med särskilt fokus på unga riskgrupper, och att ge unga möjligheter till konkreta och meriterande erfarenheter som går att använda vidare i livet. Ambitionen är att det ska leda till hållbar självförsörjning för unga.

Fryshuset arbetar för att stärka ungas förståelse för arbetsmarknadens och näringslivets villkor och vice versa. Många av våra verksamheter, som exempelvis Stöd och matchning, Powerhouse, Skolköket, Etableringskurser och Lös Det 2.0, samverkar aktivt med näringslivets aktörer, myndigheter och arbetsgivare.

Några exempel på insatser:

Ungdomsdrivna aktiviteter

Unga inom Fryshuset är ofta involverade i hela processen för att skapa aktiviteter, från att komma på en idé till att förverkliga och genomföra den. Vuxna har roller som handledare, beslutsfattare och andra typer av möjliggörare. På så sätt tas ungas drivkraft, idéer och kompetenser tillvara och ökar ungas inflytande över att skapa sig sysselsättningar. Det bidrar också till att de får nya kontakter, ett större nätverk och referenser till framtida anställningar.

Flera av Fryshusets verksamheter fokuserar på att fånga upp unga som står längst från arbetsmarknaden och möter unga där de befinner sig. Vi arbetar för att skapa relation till de unga och erbjuder dem inspiration och kunskap. Det bidrar till att vi får ett förtroende och en större möjlighet att påverka unga i en positiv riktning.

Vikten av arbete – feriejobb för unga

I och med att coronapandemin förvärrades under våren 2020 stod det klart att feriejobben för unga försvann. Därför skapade Fryshuset, tillsammans med Novare, ett program för att möjliggöra feriejobb för 900 unga i Stockholm. Programmet innefattade att utöver praktiskt arbete, som exempelvis statsodling, arbete i skolkök och glasstillverkning, även bidra till kunskaper som till exempel cv-skrivande och intervjuteknik, insikter om olika roller på arbetsmarknaden samt utveckling av idéer genom entreprenörskap. Vi såg det också som viktigt att unga från olika delar av länet fick möjlighet att mötas.

Skolköket

Skolköket verkar för att skapa sysselsättning för unga inom matproduktion och catering, och samtidigt utbilda dessa inom kost och hälsa. Ett viktigt syfte är också att verka för minskat matsvinn genom att exempelvis ta emot osåld frukt från den lokala butiken och omvandla detta till juice att sälja i butiken. Ett av Fryshusets skolkök har tagit hand om 2,5 ton råvaror som egentligen skulle slängas. Dessa återvanns som juice, pesto, marmelad, med mera, som har gått tillbaka till butiken, och man har dessutom kunnat servera eleverna frukt och grönt varje dag.

”Mitt arbete bygger på en tro på människan, inte misstro. Det innebär inte att jag är naiv och tror alla om gott men jag tror ändå att alla människor, i rätt sammanhang, med rätt stimulans och med rätt medmänniskor kan resa sig och gå framåt!”

Anders Carlberg, Ur Fryshusets uppdrag

Risker inom området sociala förhållanden och personal

Identifierat riskområde	Beskrivning av eventuell risk	Hur vi hanterar identifierade risker
Kompetensförsörjning	<p>En styrka på Fryshuset är att vara relevanta för unga människors behov. Det är viktigt att vi kan rekrytera och utbilda unga ledare.</p> <p>Därför ser vi en risk i om vi inte skulle uppnå dessa delar inom de strategiska målen. Dvs. att vara bland de främsta inom det vi gör för att möta nya möjligheter och utmaningar hos vår målgrupp.</p>	<p>Vi har identifierat risken och har rekrytering av unga ledare som ett av våra fokusområden i våra strategiska mål.</p> <p>Under 2020 sjösatte vi Fryshusets nationella ledarskapsutbildning för unga ledare. Vi utbildade 41 medarbetare i hur de håller ledarutbildning för unga.</p> <p>Genom ekonomisk styrning uppmuntrar vi genom lägre interna kostnader de som rekryterar unga under 30 år. Varje verksamhet har fokus på unga vid sin verksamhetsplanering.</p>
Kompetensförsörjning	Behålla och utveckla befintlig personal	<p>Vi har identifierat områden som stärker gemenskap och arbetskultur och startat arbete inom dessa områden.</p> <p>Via utvecklingssamtal, kompetensutvecklingsplaner, lönekartläggning</p>
Ökat hot och våld i samhället	Vi har medarbetare, även unga medarbetare, som arbetar i utsatta miljöer.	<p>Utökad anställningsförfarande inriktat på social kompetens för att kunna arbeta i utsatta miljöer.</p> <p>Incidentrapportering</p> <p>Utbildning och träning till exempel medling, konflikthantering, och mentorskap.</p>

Mänskliga rättigheter

Fryshusets värdegrund

- Vi ger uppmuntran, förtroende och ansvar. Det bygger kunskap och självkänsla som lyfter fram individens inneboende kraft.
- Vi lyssnar på vad som händer i samhället och agerar direkt. Vi är inte rädda för det som är nytt och okänt. Vi ser möjligheter och mobiliserar krafter där andra ser problem. Vi provar oss fram, korrigerar och förbättrar ständigt våra metoder.
- Vi utgår från individens behov. Här står dörren alltid på glänt för den som vill engagera och utveckla sig, oavsett bakgrund.
- Vi tror på respektfulla möten där lusten att delta och gemensamma intressen överbryggar alla motsättningar, olikheter och ökar förståelsen.

Fryshusets värdegrund är förankrad djupt ner i organisationen och började växa som ett outtalat regelverk för hur personer med olika värderingar, från olika ungdomskulturer och miljöer skulle kunna enas under ett och samma tak. Fryshusets värdegrund står för den handlingskraft som finns i hela organisationen och den starka övertygelsen om att all energi är positiv bara förutsättningarna finns för att rikta den åt rätt håll.

Effekterna av Fryshusets värdegrundsarbete gör det möjligt för oss att nå våra strategiska mål och jobba med våra väsentliga frågor; att nå och verka för fler unga, att agera och stå upp för ungas möjlighet till trygghet, utveckling och förflyttning ge-

nom att förändra samhällssystem och strukturer, att arbeta utifrån ett värdegrundsstyrt ledarskap där unga inkluderas i beslut och ges förutsättningar till makt och ansvar, att utveckla våra metoder genom kunskap, mångfald och samarbeten.

Fryshuset gör inte skillnad på människor oavsett diskrimineringsgrunder, politisk uppfattning, egendom eller ställning i övrig.

Fryshuset skapar vägar för att de mänskliga rättigheterna i större utsträckning ska kunna efterlevas. Vi jobbar i praktiken med lokala insatser i den miljö som unga befinner sig i. Vi ger information och kunskap för att göra människor medvetna om sina rättigheter. Vi skapar goda relationer med unga genom lokalt förebyggande arbete. Vi strävar efter dialog och att involvera människor som sällan brukar vara delaktiga i beslut som rör dem. Vi skapar förutsättningar och insatser som utgår från utsatta gruppers erfarenheter och förslag till lösningar.

”Vi arbetar för att samhället ska ta ungas åsikter och idéer på allvar.”

Ur Fryshusets uppdrag

”Vi arbetar med alla unga och fokuserar särskilt på dem som lever i eller riskerar att hamna i utanförskap. Vi tror att alla kan lyckas och är värda en chans till.”

Ur Fryshusets uppdrag

Fryshuset arbete utgår från ungas perspektiv och verklighet, frågor som berör deras liv varje dag. Alla unga människor ska ges förutsättningar att växa och må bra, ta del av god utbildning, nå ökad kunskap om samhällsfunktioner, samt känna sig som och kunna vara en viktig del av vårt gemensamma samhällsbyggande. Fryshuset skapar opinion för att barn och ungas perspektiv ska genomsyra samhällsutvecklingen och att de ska vara delaktiga i beslut som berör dem.

Bland de viktigaste delarna i Fryshusets uppdrag är tron på människor och att alla är värda en chans till. Det är inte människor som ska dömas utan deras handlingar. Vi tror att alla kan lyckas med rätt förutsättningar.

Fryshuset skapar inkluderande sammanhang och möten där unga vill delta, utvecklas och medverka, ges coaching och stöd, hopp och framtidstro. Inom Fryshuset finns verksamheter som dagligen arbetar aktivt med att motverka rasism, främlingsfientlighet och våld. Vi erbjuder aktiviteter och sammanhang.

Vår interna styrning:

Fryshusets värdegrund

Policy för lika möjligheter och lika rättigheter

Fryshusets uppdragsbeskrivning

Fryshusets förhållningssätt för ledare och chefer

Policydokument inom Givas kvalitetskod

Fryshuset ser risker med ökad polarisering i samhället

Fryshuset ser och upplever konsekvenserna av ökad polarisering. Polarisering där olika grupper ställs mot varandra och där fokus ligger på skillnader och avstånd istället för lösningar och samförstånd.

Vi ser polarisering manifesteras både geografiskt, etniskt och ekonomiskt. Storstad och glesbygd, människor med utländsk härkomst och etniska svenskar, de som är mindre resursstarka och de som har större tillgång till resurser.

Polarisering kan beskrivas som en ökad distans och konflikt mellan grupper där världen delas upp i ett 'vi och dem'. En polarisering överdriver de upplevda skillnaderna som finns mellan grupper och skapar förenklade narrativ om de 'andra'. Polarisering bortser från vad olika grupper har gemensamt och ignorerar samtidigt fakta och statistik.

Fryshuset ser ökad acceptans till diskriminerande uttryck och normalisering av extrema åsikter. Under flera år har vi uppmärksammat det hårdnande debatt- och samtalsklimatet kring utsatta grupper, t.ex. avhumanisering av flyktingar och människor med utländskt ursprung. Fryshuset för ständig opinion och dialog.

Vi skapar insatser för att möta den polarisering som visar sig genom negativa tankar och attityder om "den andra gruppen", något som kan leda till intolerans, främlingsfientlighet, ökad känsla av hot och segregation. Fryshuset ser tydliga tendenser till att ett samhälle som är kraftigt uppdelat i ett 'vi och dom' skapar samhällsmässiga spänningar och konflikter. Det underlättar i sin tur rekrytering till våldsbejakande extremism, radikaliserade ideologier och miljöer.

Fryshuset har över 30 års praktisk erfarenhet av arbete inom våldsbejakande extremism och miljöer, inkludering av unga och arbete med pluralism och samexistens. Fryshuset arbetar parallellt med det breda förebyggande arbetet och med konkreta insatser för individer som hamnat i våldsbejakande extrema miljöer.

Förändrat hot och våld i samhället

Fryshuset jobbar aktivt med individer som på olika sätt är utsatta och drabbade av våld och hot. Det handlar om att möta och lyssna på dem som lever i problemen och som riskerar att hamna utanför samhällets skydd eller i radikaliserade ideologier och miljöer.

Fryshuset arbetar för att lyfta ungas erfarenheter och behov till makthavare, beslutsfattare och medier för att skapa positiv förändring och för att inspirera till attitydförändring i samhället. För att skapa reell omställning krävs det även utveckling och förändring inom viktiga samhällsstrukturer.

Fryshuset ser ett behov av en politik som värnar och skyddar unga från att hamna i våld och destruktivitet. Våldet vi ser i dag drabbar oss alla, på ett eller annat sätt. Det drabbar vissa av oss direkt, andra av oss genom att vi känner oss otrygga och slutligen oss alla genom att vi drivs mot ett mer polariserat, slutet och intolerant samhälle.

Fryshuset har under flera år upplevt ökat våld och hot bland unga, i de områden där ojämlikheten är som störst. Vårt opinionsarbete syftar till att politiker och medmänniskor i högre grad ser de bakomliggande orsakerna till den situation vi har i dag. Alla delar av samhället behöver agera och ta ansvar för att rätta till de problem som unga människor befinner sig i.

Vi är övertygade om att investeringar i långsiktiga förebyggande insatser skapar ett fredligare och mer hållbart samhälle, och att dessa investeringar ska göras med delaktighet som fokus. Om alla får vara med och bygga Sverige så ökar chansen att alla känner sig inkluderade och hörda. Detta bidrar till allas vilja att värna, främja och trygga samhället och varandra. Vi vet att känslan av delaktighet, dvs att få bidra till och vara en resurs i samhället, är något av det viktigast Fryshuset kan bidra med till varje ung människa och samhället i stort.

Vi ser en acceleration av båda riskområdena orsakad av coronapandemin, med bakomliggande fak-

torer som ojämlikhet, politisk polarisering, rädsla och en rad andra bakomliggande faktorer.

Villkoren för de mest utsatta blev hårdare under året. En oro för oss under hösten 2020 var de tecken vi såg på minskade och indragna finansiella resurser hos kommuner och stadsdelar, samt förändrade villkor för bidragsgivare, vars möjliga utdelning av medel minskar.

Exempel på viktiga insatser under året:

Tillsammans för Sverige

Tillsammans för Sverige (TFS) är en verksamhet inom Fryshuset som syftar till att motverka främlingsfientlighet, fördomar, rasism och extremism genom att bygga broar, sprida kunskap och förståelse om ungas olika religiösa och kulturella livsåskådningar och bakgrunder. Verksamhetens inriktning är interreligiös vägledning och utbildning med syfte att motverka främlingsfientlighet, rasism och extremism. Verksamheten utgår från de mänskliga rättigheterna och vill visa hur religion och kultur kan vara en väg till integration och växtkraft för unga i arbetet för fred och förståelse. TFS metoder arbetar med frågor som rör identitet, normer, fördomar och rättigheter. Storytelling används som metod för att lyfta deltagarnas röster och berättelser.

TFS startades i Stockholm 2011 på initiativ av en imam och en präst, med stöd av flera samfund och religiösa organisationer, däribland Svenska kyrkan,

Sofia församling, Judiska församlingen, Islamiska förbundet, Ibn Rushd, Sensus och Sveriges unga Dharmis och Ashavaner.

Under åren, från starten 2011, har TFS mött över 32 000 unga och utbildat drygt 800 unga i våra metoder och ledarskapsprogram. När de unga gått igenom utbildningen kan de som vill välja att själva bli ambassadörer som håller workshops med dialog, föreläser på skolor eller sprider kunskap på olika mötesplatser eller i andra sammanhang.

2019 var TFS vinnare av Diversity Index Award i kategorin "Trosuppfattning"

Under 2020 har TFS erbjudit två utbildningar och mött 42 klasser och grupper i skolor och församlingar. Totalt har TFS träffat 2140 unga inom utbildningarna.

I slutet av året startade TFS en podcast med namnet Tro, hopp och fördom. Podden tar upp ämnen som till exempel religion och feminism, samhällsansvar, rasism, religion och HBTQI, globala rättvisefrågor, klimatfrågor och mycket mer. Podden har hittills involverat 62 unga i processen.

Ungdomskultur – Det långsiktiga förebyggande arbetet

Varför är idrott, kultur och fritid för unga, det Fryshuset kallar Ungdomskultur och passion, något av det viktigaste vi gör?

Därför att Fryshuset ser att förändring och positiva möjligheter skapas när unga utifrån sina intressen, sin lust att delta, utvecklas och utmanas. När unga ges verktyg för och utrymme att uttrycka sig, bli sedda och på olika vis påverka sin egen framtid. När de känner sig som en del i ett sammanhang, i ett lag, danskompani eller annan intressegrupp. När de får chans att öva, träna och prova sig fram i ett tryggt och accepterande rum.

Ungdomskultur och möjlighet till en lustfylld fritid främjar det goda vi alla behöver för att kunna skapa ett positivt liv. Inte bara åtgärda det som behövs. Ungdomskultur skapar hopp och verkar proaktivt, det är främjande och stärker skyddsfaktorer.

Under 2020 har Fryshuset Ungdomskultur gjort ett omfattande arbete för att säkerställa att vi trots covid-19 kan fortsätta vara ett främjande sammanhang för unga.

På mindre än en vecka flyttade 300 basketlag ut sin träning till utomhusplaner. Alla våra verksamheter som omfattar stora grupper unga har ställt om så att distansering och restriktioner har kunnat följas. Istället för att ställa in har vi ökat antalet trygga och främjande mötesplatser, med ett särskilt fokus på unga som är trångbodda eller saknar en stabil hemmiljö.

Den nationella verksamheten Street Pep, en aktivitetsfestival som syftar till att engagera unga i och sänka trösklarna in i lokala idrotts- och kulturföreningar, har haft ett rekordår med 11 olika nedslag på olika platser i Sverige. Totalt har verksamheten, trots en förändring i upplägg som gör att grupperna minskat, nått 3070 unika unga under totalt 11 180 aktivitetstimmar. Vi ser att ett aktivt föreningsliv och fysisk rörelse minskar segregation och ökar både den fysiska och psykiska hälsan. Särskilt i en tid där många spenderar ännu mer tid framför skärmar.

Fryshuset Ungdomskultur arbetar med att främja god hälsa och välbefinnande. Arbetet sker inom en bred målgrupp där de unga ska kunna fortsätta med sitt intresse så länge de har lust. Därför är elitsatsning undantag inom Fryshuset. Fryshuset Ungdomskultur får människor från olika förutsättningar och platser att mötas genom sitt passionerade intresse.

Vi behövs!

Projektet Vi behövs! möter unga där de är och utgår ifrån vad de behöver för att kunna vara en resurs i att trygga våra lokalsamhällen. Arbetet utgår från Fryshusets delaktighetsmodell, som utvecklats för att skapa rätt förutsättningar att gå från att känna sig utanför samhället till att vara en del av det.

Syftet med projektet är att öka ungas intresse för krisberedskap och ungas förutsättningar att ta större plats i Sveriges fredsarbete. Arbetet ska bidra till att unga ser sig själva som en resurs för att stärka och trygga samhället och att även samhället ser dem på samma sätt.

Genom utbildning och möten vill projektet stärka ungas självkänsla, skapa tillit och relationer med myndigheter, såsom räddningstjänst och polis. Det innebär också att möta beslutsfattare och politiker för att kunna påverka samhället i en mer fredlig riktning. Arbetet utförs enligt FN:s resolution 2250 om unga, fred och säkerhet och de globala målen, som tydligt säger att unga ska involveras i att skapa inkluderande och fredliga samhällen.

Under våren ställdes en stor del av verksamheten om på grund av de förutsättningar som coronapandemin skapade. Deltagarna fick vara med och analysera behov och utmaning utifrån den rådande situationen. De identifierade bland annat ett stort behov av ökad information i de områden där de bor. De såg också att det fanns kunskapsluckor och bristande kommunikation i kombination med förutfattade meningar om smittspridning i olika områden. Deltagarna i Vi behövs! tog ansvar och

engagerade sig i detta genom att själva vara ute och sprida information om covid-19 till allmänheten i deras egna områden.

Under 2020 har drygt 50 unga genomgått utbildningen och är deltagare i Vi behövs! Genom möten och aktiviteter har projektet mött cirka 400 unika unga.

Matlådor

I samband med att restriktionerna och effekterna av pandemin ökade i samhället, såg vi att behovet av punktsatser blev akut. Under 2020 har Fryshuset delat ut mer än 41 000 matlådor till behövande, bland annat skolelever på gymnasiet, barnfamiljer och unga hemlösa.

Opinionsbildning och extern kommunikation

Fryshusets övergripande budskap för 2020 var "Tillsammans skapar vi hopp" och de teman som vi särskilt ville lyfta i årets opinionsarbete var: tidiga insatser; ungas psykiska hälsa och ungas klimatengagemang.

På grund av det skärpta läget kring coronapandemin under våren 2020 behövde Fryshuset snabbt ställa om. De frågor som identifierades som akuta att lyfta handlade om:

- Ökad social trygghet
- Ungas psykiska välmående
- Fler arbetstillfällen för unga

De här tre frågorna blev också det Fryshuset fokuserade på vid politikerträffar och vid möten med beslutsfattare.

Fryshusets tidiga ståndpunkt, att så långt det är möjligt hålla öppet för alla unga, blev också vägledande för hur vi agerade på covid-19. Kraftsamlingen stöttades av myndigheter och partners vilket gav oss möjlighet att snabbt sätta igång aktiviteter för att möta de nya utmaningarna som krisen hade skapat, bland annat genom att dela ut matlådor, ge unga sommarjobb och att arrangera fritidsaktiviteter när mycket annat stängde ner.

Årets första seminarium blev också det sista som kunde genomföras med publik. Det välbesökta seminariet "Den första som såg mig var en gängledare" den 17 februari, spelades även in av UR.

Prisutdelningen för Anders Carlbergs minnespris i november streamades live utan publik och flera av pristagarna, såsom Jason Diakité och Ibbi Chune Jogestränd, uppmärksammades brett i media. Ett annat seminarium som livesändes var till exempel "Vi måste börja med barnen" den 4 december, arrangerat av verksamheten Vänd oss inte ryggen. (finansierat av Allmänna arvsfonden)

Fryshuset bjöd in till flera digitala politikerträffar under våren och hösten. Intresset var stort för träffarna. Under våren deltog ett tjugotal politiker, på såväl riks-, regional som kommunal nivå, och under hösten deltog mer än 60 politiker och representanter från regioner och kommuner i hela landet.

Både Järvaveckan och Almedalen blev inställda på grund av smittläget i landet. Flera politiker och grupper från olika partier gjorde egna besök i våra verksamheter under året. Kronprinsessparet besökte Fryshuset i samband med lanseringen av sommarjobsprojektet.

Publicitetsmässigt har året varit lugnare än tidigare år, och intresse har fokuserat på Fryshusets herrlags inträde i Basketligan. När det gäller frågor som Fryshuset förknippas med ser vi en ökning i omnämnananden kopplade till våra skolor och fritidsaktiviteter.

Fryshuset har också undertecknat ett par debattartiklar tillsammans med andra aktörer, bland annat med krav på stärkt skydd för kultur för unga, om stöd till hemlösa unga under coronapandemin, civilsamhällets roll i ett nytt samhällskontrakt samt vikten av att upprätthålla vardagen för utsatta barn och unga.

"Vi måste älska våra barn över allt förstånd och även säga det till dem"

Anders Carlberg

Risker inom området mänskliga rättigheter

Identifierat riskområde	Beskrivning av eventuell risk	Hur vi hanterar identifierade risker
Ökad intolerans, främlingsrädsla och segregation	<p>Fryshuset ser att polarisering leder till intolerans, främlingsrädsla och segregation.</p> <p>Polarisering leder också till att vi i högre grad accepterar konstruerade parallellstrukturer dvs. utser grupper av människor som utesluts ur vårt gemensamma samhälle. Dessa samhällsmässiga spänningar och konflikter minskar jämlikhet och ökar diskriminerande uttryck och normalisering av extrema åsikter.</p> <p>Fryshuset ser även att polarisering understödjer rekrytering till våldsbejakande extremism, radikaliserade ideologier och miljöer.</p>	<p>Vi skapar förutsättningar för att unga ska kunna påverka sin egen livssituation och sitt samhälle genom att ge stöd åt deras idéer och entreprenörskap.</p> <p>Vi skapar opinion för att öka kunskap, förståelse och acceptans för unga människors olika behov och olika förutsättningar.</p> <p>Vi skapar respektfulla möten mellan människor, där lusten att delta och gemensamma intressen överbrygger motsättningar, olikheter och ökar förståelsen.</p> <p>Vi skapar utbildning och samverkan för att motverka ökad polarisering.</p>
Förändrad situation av hot och våld bland unga i samhället	<p>Fryshuset ser ökat grovt våld i särskilt utsatta områden samtidigt som ett minskat våld bland unga i övriga samhället, som symtom på ett samhälle som inte fungerar som det ska, för alla.</p> <p>Unga människor upplever att de varken är inkluderade, får vara delaktiga eller känna sig säkra i Sverige.</p> <p>Fryshuset ser ett starkt samband mellan konstruerade parallellstrukturer, grupper av människor som utesluts ur vårt gemensamma samhällskontrakt, och ökat våld, hot och skjutningar bland unga.</p>	<p>Vi jobbar med att ge unga ett alternativ till destruktiva sammanhang.</p> <p>Vi skapar opinion för att identifierad risk ska lyftas högre på dagordningen.</p> <p>Vi skapar goda relationer med unga genom lokalt förebyggande arbete.</p> <p>Vi har utvecklat metoder för att öka ungas delaktighet och inflytande i samhället.</p> <p>Vi lyfter ungas erfarenheter och behov till de makthavare, beslutsfattare och medier som vill skapa positiv förändring i samhället och för att inspirera samhället till attitydförändring.</p> <p>Vi rekryterar från målgruppen.</p>

Identifierat riskområde	Beskrivning av eventuell risk	Hur vi hanterar identifierade risker
<p>Unga som lever i hemlöshet</p>	<p>Fryshuset har genom sin verksamhet identifierat en större grupp hemlösa unga.</p> <p>Unga i hemlöshet riskerar extrem ohälsa, utsatthet och social exkludering.</p> <p>Dessa ungas situation och hemlöshet strider mot Barnkonventionen (som blev lag i Sverige januari 2020) och bland andra punkterna 20 och 27: "Barn som av olika anledningar inte kan bo kvar i sin hemmiljö har rätt till skydd och stöd från staten, samt rätt till ett alternativt hem." "Barn har rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad, kläder och mat."</p> <p>Unga hemlösa har inte de förutsättningar som krävs för att följa regeringens och Folkhälsomyndighetens uppmaningar och rekommendationer för covid-19.</p> <p>Unga hemlösa har inte möjlighet att ta ansvar för att skydda sig själva och andra mot smitta.</p> <p>Unga hemlösa riskerar i hög grad att själva bli smittade och att smitta andra om de blir sjuka.</p>	<p>Vi har startat verksamhet särskilt riktad till målgruppen och deras behov av stöd och ökad trygghet.</p> <p>Vi har startat trygga mötesplatser med möjlighet att utveckla sin sociala förmåga, bryta isolering och sköta sin hygien.</p> <p>Vi stöttar unga hemlösa att ta sig vidare till de myndigheter, institutioner och organisationer som har den hjälp de behöver, t.ex. sjukvård, skolor och juridisk hjälp.</p> <p>Vi stöttar målgruppen att hitta alternativ till förändring, t.ex. vägledning och coaching till livsförändring och jobb.</p> <p>Vi har haft tillgång till 54 sovplatser, och tagit emot närmare 500 unga.</p> <p>Vi har gett ut minst 14 000 måltider i form av frukost, lunch och middag, bland annat till hemlösa ungdomar.</p> <p>Vi skapar ökade förutsättningar för dem som inte har möjlighet att skydda sig och i högre grad kunna följa rådande rekommendationer för covid-19.</p> <p>Vi skapar opinion för att identifierad risk ska lyftas högre på dagordningen.</p> <p>Vi har samverkat med flera organisationer för att kunna påverka och skapa förändring.</p>

Motverkande av korrruption

Fryshusets verksamhet präglas av vår värdegrund och är en självklar del i Fryshusets uppförandekod. Den omfattar anställda, volontärer och styrelse och beskriver de krav Fryshuset har på hur personer agerar när de företräder organisationen. Fryshuset har nolltolerans vad gäller oegentligheter och korrruption.

Fryshuset ska ha goda rutiner för att minimera riskerna för förekomsten av oegentligheter och har en policy för att motverka detta (whistleblow). Medarbetare, medlemmar, volontärer, praktikanter,

förtroendevalda samt externa intressenter har alla rätt och möjlighet att rapportera om oegentligheter. Inget fall av oegentligheter kopplat till whistleblow har konstaterats under 2020.

I vår policy gällande etik och motverkande av korrruption regleras hur medarbetare inom Fryshuset ska arbeta för att tillvarata Fryshusets värdegrund för att stödja all Fryshusets verksamhet. Policyn reglerar förhållningssättet kring avtal och etiska riktlinjer, konfidentialitet, meddelandeskydd

Risk inom området motverkande av korrruption

Identifierat riskområde	Beskrivning av eventuell risk	Hur vi hanterar identifierade risker
Förekomst av oegentligheter	Minskat förtroende för verksamheten från unga, anställda, finansiärer och övriga intressenter. Ökade kostnader för verksamheten.	Attest- och delegationsordning Finansiell uppföljning Tydliga regelverk i policyer Uppföljning av whistleblow Utvecklade rekryteringsprocesser kopplade till målgrupp

Och vårt arbete fortsätter...

Fryshuset tar ansvar för att unga ska känna sig som en viktig del av samhället. Allt vi gör handlar om att skapa ett mer hållbart liv för unga. Vi arbetar med alla unga och fokuserar särskilt på dem som riskerar att hamna utanför samhället och de som lever i socioekonomiskt svaga områden. Det är Fryshusets främsta insats till hållbar utveckling. Fryshusets viktiga resurser är alla medarbetare och unga, finansörer och sponsorer som på olika sätt bidrar till Fryshuset. För att kunna genomföra vårt uppdrag på ett bra sätt, förverkliga vår vision och mission, behöver vi också arbeta med Fryshusets interna hållbarhet. Fryshuset kommer fortsätta stärka unga till att hitta lösningar som bidrar till att hålla kursen mot ett mer hållbart samhälle.

Huvudfokus under 2021 är att främja social trygghet, hälsa och möjligheter för ungas sysselsättning. Dessa tre fokusområden utkristalliserades redan i april 2020 då det blev uppenbart vilka effekter covid-19 skulle få på ungas liv. Isolering, svårigheter att ta till sig studier på distans, inkomstbrist och bristande stimulans i form av kultur, nöje, idrott m.m. påverkar unga i hög grad och skapar också ökad risk för spänningar och social oro i samhället. Att fortsätta skapa positiva samman-

hang med goda vuxna förebilder som ger unga hopp är viktigare än på mycket länge. Många barn och unga drabbas av de ekonomiska konsekvenserna som följer med coronapandemin. Därför kommer fokusområdet ungas sysselsättning innebära praktiskt och konkret stöd för att unga ska få arbete.

Vi kommer även fortsättningsvis ha fokus på ungas klimatengagemang och delaktighet. 2021 har Sverige tema "Demokrati 100 år". Fryshuset kommer därför engagera sig extra för att arbeta med ungas delaktighet i samhället.

Ytterligare ett fokus är digitalisering. Fryshuset, och samhället i stort, har tagit ett kunskapssteg kring användande av digitala verktyg – och vi planerar en stor satsning på det Digitala Fryshuset – där vi möter allt fler unga digitalt, utöver all vår fysiska verksamhet.

Fryshusets förhållningssätt till covid-19 är, liksom 2020, att hålla öppet för unga så mycket som det är möjligt, samtidigt som vi följer Folkhälsomyndigheten och Regeringens rekommendationer.

Revisorernas yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till styrelsen i Stiftelsen Fryshuset, org.nr 802011-1582

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2020 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorers yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Christine Wikström
Auktoriserad revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Sanna Björling
Verksamhetsrevisor

**”När du funnit stigen
bakom snåren,
berätta om den.
Inte vart den leder.
Bara att den finns.”**

- Anders Carlberg

FRYSHUSET